

Folkhälsa och miljö

Hur hänger de ihop?

UPPLÄGG

Folkhälsa och global hälsa - En Crash Course

Folkhälsa och ekologisk hållbarhet

Klimat(o)rättvisa

Naturskyddsföreningen - en folkhälsokämpa?

Naturskyddsföreningens Globala nätverk

Lästips

Frågor, reflektion och utvärdering

FOLKHÄLSA OCH GLOBAL HÄLSA

EN CRASH COURSE

HÄLSA

FOLKHÄLSA

FOLKHÄLSOARBETE

**"FOLKHÄLSOPOLITIKEN SKA
SKAPA SAMHÄLLELIGA
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN
GOD OCH JÄMLIK HÄLSA I
HELA BEFOLKNINGEN OCH
SLUTA DE PÅVERKBARA
HÄLSOKLYFTORNA INOM EN
GENERATION."**

REGERINGENS PROPOSITION 2017/18:249
GOD OCH JÄMLIK HÄLSA – EN UTVECKLAD FOLKHÄLSOPOLITIK

FOLKHÄLSA OCH EKOLOGISK HÅLLBARHET

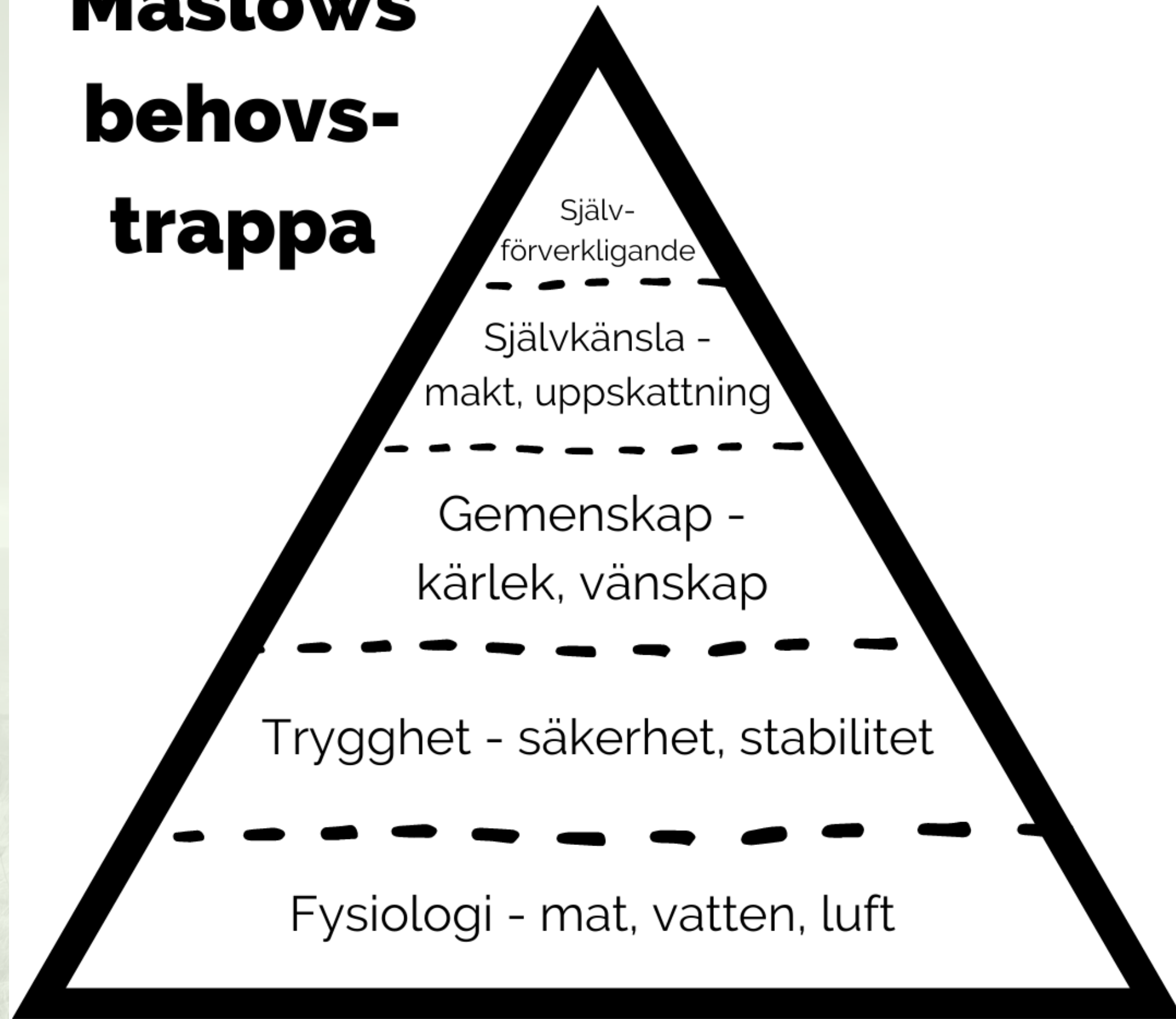
FÖRUTSÄTTNINGEN FÖR HELA VÅR EXISTENS

Maslows behovs- trappa

VARFÖR ÄR MODELLEN FÖR HÄLSANS BESTÄMNINGSFAKTORER PROBLEMATISK?

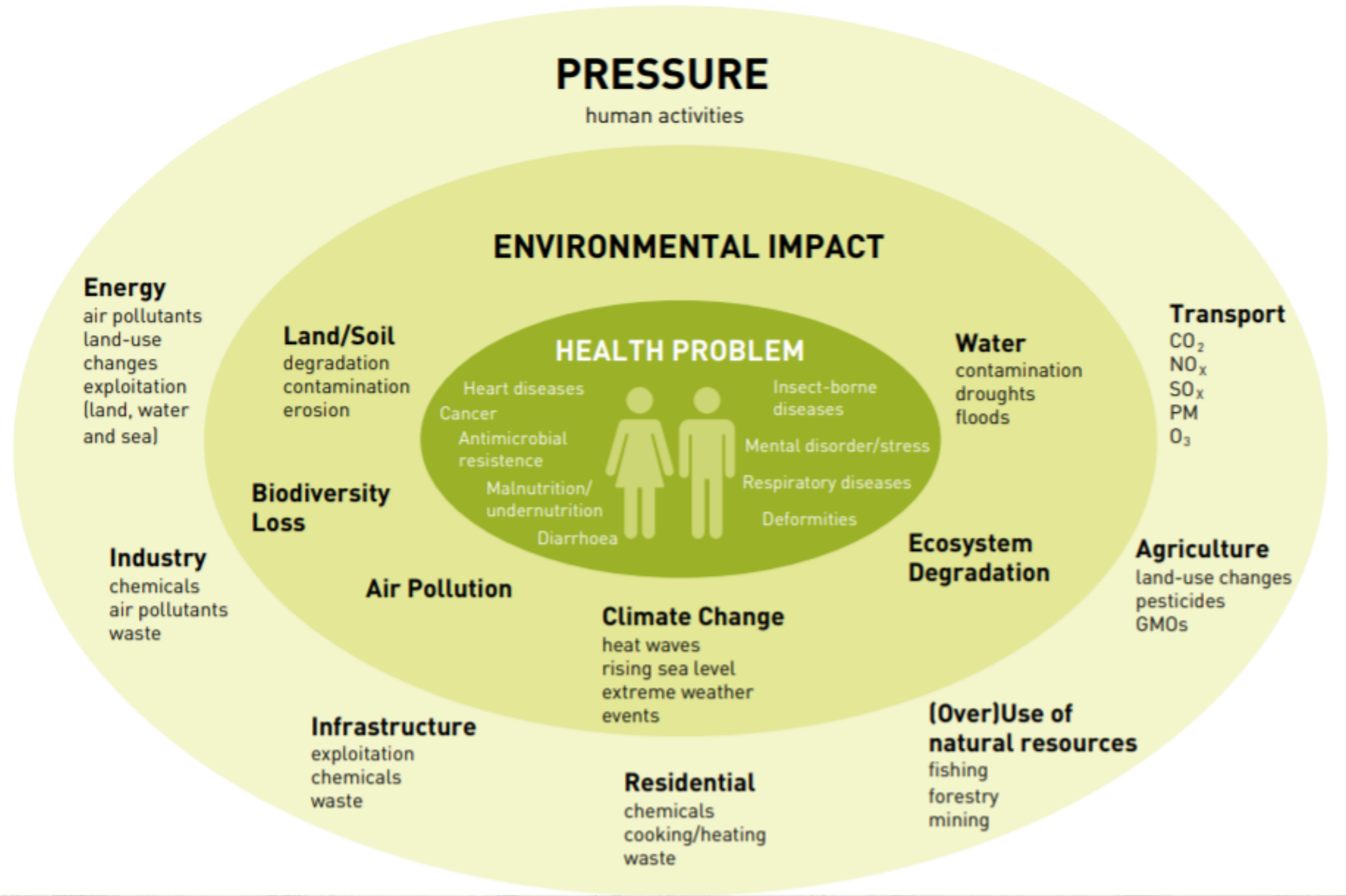

Illustration: Sida's helpdesk on Environment and Climate change

Generationsmålet / Folkhälsopolitiska målet

"ATT TILL NÄSTA GENERATION LÄMNA ÖVER ETT SAMHÄLLE
DÄR DE STORA MILJÖPROBLEMEN ÄR LÖSTA, UTAN ATT
ORSAKA ÖKADE MILJÖ- OCH HÄLSOPROBLEM UTANFÖR
SVERIGES GRÄNSER."

"ATT SKAPA SAMHÄLLELIGA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN GOD
OCH JÄMLIK HÄLSA I HELA BEFOLKNINGEN OCH SLUTA DE
PÅVERKBARA HÄLSOKLYFTORNA INOM EN GENERATION."

" SAMBANDET MELLAN MÄNNISKORS
HÄLSA OCH EN MILJÖMÄSSIGT
HÅLLBAR UTVECKLING ÄR AV
GRUNDLÄGGANDE BETYDELSE. (...)
ARBETET FÖR ATT NÅ DE AV
RIKSDAGEN BESLUTADE NATIONELLA
MILJÖMÅLEN HAR DÄRFÖR STOR
BETYDELSE FÖR FOLKHÄLSAN. "

Regeringens proposition 2017/18:249
God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik

SVERIGES MILJÖMÅL

1999-2020

1: Begränsad klimatpåverkan

2: Frisk luft

3: Bara naturlig försurning

4: Giftfri miljö

5: Skyddande ozonskikt

6: Säker strålmiljö

7: Ingen övergödning

9: Grundvatten av god kvalitet

10: Hav i balans samt levande kuster och skärgård

11: Myllrande våtmarker

12: Levande skogar

8: Levande sjöar och vattendrag

13: Ett rikt odlingslandskap

14: Storslagen fjällmiljö

15: God bebyggd miljö

16: Ett rikt växt- och djurliv

IPCC

**"CODE RED
FOR HUMANITY"**

**HUR PÅVERKAR
KLIMATFÖRÄNDRINGAR
INDIVIDERS HÄLSA
REDAN NU?
(I SVERIGE OCH
GLOBALT)**

Menti.com

Kod:

1429 9551

I KLIMAT- FÖRÄNDRINGARNAS SPÅR

Hunger

Threat
multiplier

Vektorburna
sjukdomar

- Fattigdom
- Konflikter
- Politisk
instabilitet

Oro

Lungsjukdomar

Depression

Infektions-
sjukdomar

Pandemier

Missbildningar

Drunkning

Diarré

Hjärt-
kärlsjukdomar

Allergier

Klimatångest

Cancer

Personskador

Globalt: Ungas klimatångest

75 % SKRÄMMANDE
FRAMTID

58 % POLITIKERNA
SVIKER

54 % DÖDSDÖMD
VÄRLD

39 % BARNTVIVEL

GLOBALA DÖDSFALL I PERSPEKTIV

4.800.000+

8.000.000

12.600.000+

7.000.000

Tobak

Luftföroreningar

Covid-19

Påverkbara miljörisker

KLIMAT(O)RÄTTVISA

Klimat(o)rättvisa

1 % KOLDIOXIDUTSLÄPP

80 RISK

50 ÅR

19 vs 63 OVERSHOOT DAY

**"DET ÄR FÖRVÅNANDE ATT VI
VILLIGT OCH MEDVETET
FORTSÄTTER ATT SÅ FRÖNA TILL VÅR
EGEN FÖRSTÖRELSE, TROTS
VETENSKAPEN OCH BEVISEN FÖR
ATT VI GÖR VÅRT ENDA HEM TILL ETT
OBEBOELIG HELVETE FÖR
MILJONTALS MÄNNISKOR. "
"EN FÖRÄNDRING MÅSTE KOMMA."**

Human cost of disasters (2020)

An overview of the last 20 years 2000-2019

UNDRR - UN Office for Disaster Risk Reduction

NATURSKYDDSFÖRENINGEN

EN FOLKHÄLSOKÄMPE?

NATURSKYDDSFÖRENINGEN

EN FOLKHÄLSOKÄMPE

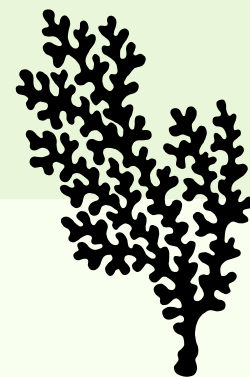
Mål 1

Atmosfären –
ren luft och
begränsad
klimatpåverkan

Mål 2

Landbaserade
ekosystem –
livskraftig natur
i skog och mark

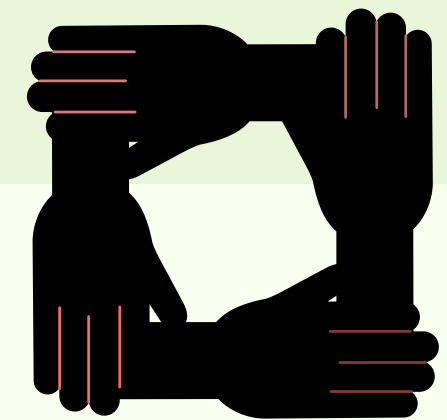
Mål 3

Akvatiska
ekosystem –
livfulla vatten från
källa till hav

Mål 4

Människan –
miljökloka
människor i
hållbara
samhällen

Mål 5

Föreningens
resurser –
en stark och
inflytelserik
organisation

**Naturskyddsföreningens
Globala nätverk**

MÅL FÖR GLOBALA NÄTVERKET:

- **STÄRKA LOKALT ENGAGEMANG FÖR GLOBALA MÅL BESKRIVNA I FRAMTIDSSTRATEGIN.**
  - **BELYSA UTSATTHETEN MILJÖRÖRELSEN HAR VÄRLDEN ÖVER OCH STÖDJA DE MILJÖFÖRSVARARE SOM HOTAS OCH ARBETAR UNDER STORA RISKER IDAG.**
  - **ÖKA KUNSKAPEN OM GLOBALA MILJÖFRÅGOR OCH DET GLOBALA ARBETET SOM NATURSKYDDSFÖRENINGEN BEDRIVER HOS FÖRENINGENS MEDLEMMAR, OCH VIA DEM NÅ UT TILL EN BREDARE INTRESSERAD ALLMÄNHET.**
-

FOKUSOMRÅDEN FÖR NÄTVERKET 2021:

- **INFORMERA OM FÖRENINGENS GLOBALA ARBETE**
- **FOSSILFIRA PENSIONER**
- **VÄRLDENS BIN**
- **MILJÖFÖRSVARARE**

LÄNK:

[HTTPS://WWW.NATURSKYDDSFÖRENINGEN.SE/INSPIRATION-TIPS-OCH-VERKTYG/GA-MED-I-GLOBALA-NATVERKET/](https://www.naturskyddsforeningen.se/inspiration-tips-och-verktyg/ga-med-i-globala-natverket/)

FACEBOOK:

[HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/GROUPS/503903124116552/](https://www.facebook.com/groups/503903124116552/)

KONTAKT:

ANNELI.NORDLING@NATURSKYDDSFÖRENINGEN.SE

Lästips

"Health and linkages to Climate Change and Environment"

-
Sida

file:///home/chronos/u-ac8c2c1e4a8dd75b6fb981d01323c6b56e806c2d/MyFiles/Downloads/%20Sida%20health%20climate.pdf

"Come heat or high water"
World Disaster Report

-
IFRC
(Röda korset+)

https://media.ifrc.org/ifrc/wp-content/uploads/2020/11/20201116_WorldDisasters_Full.pdf

"Young People's Voices on Climate Anxiety, Government Betrayal and Moral Injury: A Global Phenomenon"

-
AVAAZ /The Lancet

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3918955

"Human cost of disasters. An overview of the last 20 years. 2000-2019"

-
UNDRR
(UN Office for Disaster Risk Reduction)

<https://www.undrr.org/media/48008/download>

Lästips

"Klimatpsykologi
- Hur vi skapar
hållbar
förändring"

-

K. Andersson, F.
Hylander & K.
Nylén (2019)

"Aktivt hopp -
att möta vår
tids utmaningar
utan att bli
galen"

-

J. Macy &
C. Johnstone
(2012)

Menti.com

Kod:

1429 9551

**TID FÖR REFLEKTION
OCH FRÅGOR**

Tack för mig!

tua.b.frank@gmail.com